

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ)
ΤΜΗΜΑ ΕΝΟΧΙΚΟ

Αριθμός Αποφάσεως ...3912..... / 2020
ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές Κωνσταντίνα Γεωργούλια, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Χριστόφορο Λινό, Πρόεδρο Πρωτοδικών εκτελούντα χρέη Πρωτοδίκη, Βασιλική Κατσά, Πρωτοδίκη – Εισηγήτρια και τον γραμματέα Χρήστο Καυμενάκη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του στην Αθήνα στις 23-01-2020 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των εναγόντων: 1) Της «ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ» (Ε.Ε.Ε.Φ), επιστημονικού σωματείου με ΑΦΜ 090031901, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Γριβαίων αριθμ. 6 και εκπροσωπείται νόμιμα,

2) Ευστρατίου Θεοδοσίου του Θεοδώρου,

3) Παναγιώτη Φιλντίση του Κωνσταντίνου,

4) Ξενοφώντος Μουσά του Διονυσίου,

5) Πέτρου Ζωγράφου του Ευαγγέλου, [REDACTED]

[REDACTED] και

6) Μαρίας Τσαρούχα του Κωνσταντίνου, [REDACTED]

[REDACTED], εκ των οποίων ο πέμπτος παραστάθηκε μετά και οι λοιποί δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Ιωάννη Σπηλιόπουλου.

Των εναγομένων: Της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ HOAXES», νομίμως εκπροσωπούμενης, με έδρα της στην Θεσσαλονίκη, οδός Χρυσοσπάθη αρ. 2-4, ΑΦΜ 996880116,

2) Αθανασίου Σιτίστα του Χρήστου, [REDACTED]

[REDACTED] και

3) Ανδρόνικου Κουτρομπέλη του Απόστολου, [REDACTED]

[REDACTED], οι οποίοι παραστάθηκαν δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Αθηνών Αθανάσιου Αναγνωστόπουλου.

Οι ενάγοντες ζητούν να γίνει δεκτή η από 14-10-2019 αγωγή τους, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου, με αύξοντα αριθμό κατάθεσης δικογράφου 36304/1174/2019 και δικάσιμος για τη συζήτησή της οποίας προσδιορίσθηκε η αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας, ενώ εγγράφηκε στο πινάκιο με αριθμό Η-5. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων, αφού ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους, ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις προτάσεις που κατέθεσαν.

 ΑΠΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Ι. Κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος, καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και διά του τύπου τους στοχασμούς

του, τηρώντας τους νόμους του Κράτους. Κατά δε το άρθρο 10 παρ. 1 εδ. α' και β' της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς επέμβαση των δημοσίων αρχών και ανεξάρτητα από σύνορα. Στην παράγραφο 2 του ιδίου ως άνω άρθρου προβλέπεται η δυνατότητα περιορισμού της ελευθερίας του τύπου, ορίζοντας, ότι η άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης συνεπάγεται καθήκοντα και ευθύνες, καθώς και ότι μπορεί να υπαχθεί σε περιορισμούς ή κυρώσεις, που προβλέπονται από το νόμο και αποτελούν σε κάθε δημοκρατική κοινωνία αναγκαία μέτρα για την προστασία μεταξύ άλλων της υπόληψης και των δικαιωμάτων τρίτων. Σύμφωνα με το άρθρο 57 ΑΚ, όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να ζητήσει την άρση της προσβολής και τη μη επανάληψή της στο μέλλον. Αξιώσεις αποζημίωσης και ικανοποίησης της ηθικής βλάβης, κατά τις διατάξεις περί αδικοπραξίας δεν αποκλείεται, δοθέντος ότι ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου, περιεχόμενο του οποίου αποτελεί και η προστασία της προσωπικότητάς του, προστατεύεται και από το ίδιο το Σύνταγμα (άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 και 2). Προσβολή προσωπικότητας συνιστούν οι πράξεις που περιέχουν ονειδισμό ή αμφισβήτηση της προσωπικής και επαγγελματικής ζωής κάποιου προσώπου, ακόμα και αν αυτές τον καθιστούν απλώς ύποπτο, ότι μετέρχεται ανέντιμες μεθόδους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του ή άλλων εκφάνσεων της ζωής του. Όσον αφορά το παράνομο της προσβολής, συντρέχει, όταν αυτή γίνεται χωρίς δικαίωμα ή κατά την ενάσκηση δικαιώματος μικρότερης σπουδαιότητας ή κάτω από περιστάσεις που καθιστούν καταχρηστική την άσκηση του δικαιώματος. Ο νόμος καθιερώνει αντικειμενική ευθύνη του προσβάλλοντος, μόνο ως προς την αξίωση άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον, ενώ για την αξίωση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης απαιτεί και το στοιχείο της υπαιτιότητας. Εξάλλου η παράνομη προσβολή της προσωπικότητας μπορεί

να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη, με εξυβριστικές εκδηλώσεις ή με ισχυρισμούς δυσφημιστικούς ή πολύ περισσότερο συκοφαντικούς κατά την έννοια των άρθρων 361-363 ΠΚ, που μπορεί να περιέχονται σε δημοσίευμα ή τηλεοπτική εκπομπή (ΑΠ 632/2015 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 265/2015 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 1455/2014 ΤΝΠ Νόμος). Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 362 και 363 Π.Κ., όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλο γεγονός, που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του, διαπράττει το έγκλημα της δυσφήμισης, και αν το γεγονός αυτό είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε, ότι τούτο είναι ψευδές τότε διαπράττει το έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμισης. Έτσι, για τη στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής υπόστασης αμφοτέρων των άνω εγκλημάτων απαιτείται ισχυρισμός ή διάδοση από τον υπαίτιο, με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο, ενώπιον τρίτου, για κάποιον άλλο γεγονότος, που θα μπορούσε να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του. Από τις αμέσως ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 362 και 363 ΠΚ προκύπτει, ότι για την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης απαιτείται: α) ισχυρισμός ή διάδοση γεγονότος ενώπιον τρίτου σε βάρος ορισμένου προσώπου, β) το γεγονός να είναι δυνατόν να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου αυτού προσώπου, και γ) να είναι ψευδές και ο υπαίτιος να γνώριζε, ότι αυτό είναι ψευδές. Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 361 ΠΚ, που αφορά στην προστασία της τιμής, ήτοι της σχετικής με την ηθική και κοινωνική υπόσταση ορισμένου προσώπου εκάστοτε εκτιμήσεως ή γνώμης των τρίτων, σαφώς προκύπτει, ότι κάθε ενέργεια με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο εν γνώσει του ενεργούντος, η οποία ενέχει κατά την κοινή αντίληψη διαμφισβήτηση της ηθικής ή κοινωνικής αξίας τρίτου προσώπου ή καταφρόνηση αυτού, ήτοι έλλειψη της προς αυτόν εκτιμήσεως, στοιχειοθετεί το αδίκημα της εξύβρισης. II. Περαιτέρω κατά το άρθρο μόνο παρ. 1 του ν. 1178/1981 «περί αστικής ευθύνης του τύπου και άλλων τινών διατάξεων», όπως ισχύει, ο ιδιοκτήτης κάθε εντύπου υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση για την παράνομη περιουσιακή ζημία, καθώς και σε

ΑΕΛΡΗΘΗΚΕ

χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που προξενήθηκαν υπαίτια με δημοσίευμα, το οποίο θίγει την τιμή ή την υπόληψη κάθε ατόμου, έστω και αν η κατά το άρθρο 914 ΑΚ υπαιτιότητα, η κατά το άρθρο 919 ΑΚ πρόθεση και η κατά το άρθρο 920 ΑΚ γνώση ή υπαίτια άγνοια συντρέχουν στο συντάκτη του δημοσιεύματος ή αν ο τελευταίος είναι άγνωστος για τον εκδότη ή τον διευθυντή σύνταξης του εντύπου. Η ευθύνη των εκδότη και διευθυντή σύνταξης, εφόσον βέβαια δεν ταυτίζονται ως πρόσωπα με τον ιδιοκτήτη του εντύπου, ρυθμίζεται από τις κοινές διατάξεις (ΑΠ 271/2012 ΤΝΠ Νόμος). Εξάλλου σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ιδίου ως άνω άρθρου, μεταξύ άλλων ορίζεται, ότι ο κατά τα ανωτέρω αδικηθείς πριν ασκήσει αγωγή για την προσβολή που υπέστη, υποχρεούται να καλέσει με έγγραφη εξώδικη πρόσκλησή του τον ιδιοκτήτη του εντύπου κα, όταν αυτός είναι άγνωστος, τον εκδότη ή τον διευθυντή σύνταξης του, να αποκαταστήσει την προσβολή με την καταχώριση σε αυτό κειμένου που του υποδεικνύει. Στο κείμενο αυτό προσδιορίζονται και οι λέξεις ή φράσεις που θεωρήθηκαν προσβλητικές και πρέπει να ανακληθούν και οι λόγοι για τους οποίους η συγκεκριμένη αναφορά υπήρξε προσβλητική. Εάν λάβει χώρα η αποκατάσταση της προσβολής σύμφωνα με τα παραπάνω, δεν μπορεί να υπάρξει αστική αξίωση κατά την παράγραφο. Κατά συνέπεια ο νόμος ορίζει ως προϋπόθεση παραδεκτού της αγωγής που ασκεί, όποιος ζητεί χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που προξενήθηκε υπαίτια με δημοσίευμα, την αποστολή εξωδίκου στον ιδιοκτήτη εντύπου να αποκαταστήσει την προσβολή με την καταχώριση σε αυτό κειμένου που του υποδεικνύει, εφόσον η σχετική αγωγή στρέφεται κατά του ιδιοκτήτη. Επίσης, σε περίπτωση προσβολής προσωπικότητας που συντελείται με τη διάδοση συκοφαντικών, δυσφημιστικών ή εξυβριστικών ισχυρισμών στο διαδίκτυο, μέσω ιστοσελίδων και ιστολογίων, για την ταυτότητα του νομικού λόγου και ενόψει έλλειψης ειδικής ρύθμισης, εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών οι διατάξεις του ν. 1178/1981 (ΑΠ 576/2015 ΤΝΠ Νόμος, ΕφΑΘ 3071/2014 ΤΝΠ Νόμος). ΙΙΙ. Από την φύση της χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης (άρθρο 932 ΑΚ), προκύπτει ότι

η τελευταία αφορά φυσικά πρόσωπα. Δεν αποκλείεται, όμως, σύμφωνα προς την κρατούσα νομολογιακώς άποψη, να είναι δικαιούχοι χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, γιατί και αυτά είναι φορείς εννόμων αγαθών. Έτσι, αποκατάσταση της ηθικής βλάβης δύνανται να ζητήσουν και οι εταιρείες, αν με την αδικοπραξία προσεβλήθη η εμπορική τους πίστη, η επαγγελματική τους υπόληψη και γενικώς το εμπορικό τους μέλλον. Όμως, η ηθική βλάβη στα νομικά πρόσωπα δεν αναφέρεται, όπως στα φυσικά πρόσωπα, σε ενδιάθετο αίτημα, αναγόμενο στον εσωτερικό κόσμο και κρινόμενο με βάση τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, χωρίς αποδείξεις, αλλά σε μια συγκεκριμένη βλάβη, που έχει υλική υπόσταση και την οποία το αιτούμενο την χρηματική ικανοποίηση νομικό πρόσωπο πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει (ΑΠ 488/1983 ΝοΒ 32.268, ΑΠ 133/1981 ΝοΒ 30.304, ΕφΠατρών 256/1984 ΝοΒ 32.1567, Σπυριδάκη Γεν. Αρχές σελ. 340, Γεωργιάδης στην ΕρμΑΚ Γεωργιάδη Σταθόπουλου υπ' άρθρο 932 αρ. 13 και Στ. Πατεράκη "Χρηματική Ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης" έκδ. 1995, σελ. 130 και 292 επ. ο.π., βλ. και ΕφΑΘ 4556/2005 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. Θα πρέπει, δηλαδή, το νομικό πρόσωπο για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης να επικαλείται και να αποδεικνύει συγκεκριμένη υλική ζημία (ΑΠ 932/2019, ΑΠ 704/2017, ΑΠ 730/2015, ΕφΛαρ 85/2016 Νόμος, Γ. Γεωργιάδης ΣΕΑΚ τομ. Ι, άρθρ. 932, αριθμ. 22). IV. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 111 παρ. 2, 117, 118 και 216 παρ. 1 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι το δικόγραφο της αγωγής, πρέπει να περιέχει σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν κατά νόμο την αγωγή και δικαιολογούν την άσκηση της υπό του ενάγοντος κατά του εναγόμενου, ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς και ορισμένο αίτημα, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στον μεν εναγόμενο ν' αμυνθεί στον δε δικαστή η δυνατότητα ελέγχου του νομίμου της αγωγής. Η έλλειψη ή η ανεπαρκής ή ασαφής αναφορά κάποιου από τα γεγονότα αυτά, συνιστά έλλειψη προδικασίας και καθιστά την αγωγή αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτιμήσεως, το δε δικαστήριο οφείλει να την απορρίψει

ΕΦΗΡΕΣΤΗΚΕ

για το λόγο αυτό (ΑΠ 467/2000 ΕλλΔνη 41,1571, ΑΠ 1871/1999 ΕλλΔνη 41,1301, ΑΠ 1320/1998 ΕλλΔνη 40,113). Η αοριστία αυτή δεν μπορεί να θεραπευθεί, ούτε με τις προτάσεις, ούτε δια παραπομπής σε άλλα έγγραφα της δίκης, ούτε από την εκτίμηση των αποδείξεων (ΑΠ 280/1992 Δ 23,1065, ΕφΑΘ 7395/1998 ΕλλΔνη 40,1 104).

V. Περαιτέρω, η εικόνα του προσώπου, άλλως το δικαίωμα επί της ίδιας εικόνας, που αποτελεί έκφανση της προσωπικότητας, προστατεύεται απόλυτα. Το άτομο εμφανίζεται δημόσια μόνον όταν και όπου θέλει, έτσι και η εικόνα του δεν ανήκει στο κοινό αλλά μόνον στο πρόσωπο το οποίο την παριστάνει. Κατ' αρχήν, δεν επιτρέπεται η λήψη της εικόνας ενός προσώπου (φωτογράφιση, κινηματογράφιση, προβολή), η παρουσίαση της φωτογραφίας του σε τρίτους και η αναπαραγωγή ή η διάθεση της στο κοινό είτε με έκθεση σε κοινή θέα. Μόνη η αποτύπωση ή εμφάνιση ή προβολή της εικόνας κάποιου, χωρίς τη συναίνεση του (ή σε περίπτωση ανηλίκου προσώπου, χωρίς τη συναίνεση του προσώπου που ασκεί, κατά το άρθρο 1510 ΑΚ, τη γονική μέριμνα του ανηλίκου), προσβάλλει αυτοτελώς την προσωπικότητα του, δηλαδή το δικαίωμα του επί της ίδιας της εικόνας και δεν απαιτείται να προσβάλλεται συγχρόνως και άλλο αγαθό της προσωπικότητας του εικονιζόμενου, όπως η τιμή του με την κατά μειωτικό τρόπο εμφάνιση της φυσιογνωμίας του ή το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής του με την εμφάνιση σκηνών από αυτήν. Αν συμβεί και το εικονιζόμενο πρόσωπο εμφανίζεται κάτω από συνθήκες που μειώνουν την τιμή και την υπόληψη του, ή που παραβιάζουν το απόρρητο της ιδιωτικής του ζωής, τότε προσβάλλονται περισσότερες εκφάνσεις της προσωπικότητας και η προσβολή είναι σημαντικότερη (ΑΠ 195/2007 ΤΝΠ-Νόμος, ΑΠ 1010/2002 ΕλλΔνη 2003.1357, ΑΠ 411/2002 ΕλλΔνη 2002.1692, ΕφΑΘ 2221/2006 ΤΝΠ-Νόμος, ΕφΑΘ 4430/2003 ΕλλΔνη 2003. 1664, ΕφΠείρ 805/2000 ΕπισκεΔ 2001. 953).

V. Εξάλλου, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΓΚΠΔ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα από το άρθρο 6 αυτού: 'Η επεξεργασία

είναι σύνηθες μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: 1] Το υποκείμενο των δεδομένων έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους σκοπούς, 2] η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ'αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης, 3] η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας, 4] η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, 5] η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, και 6] η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί. Ο ΓΚΠΔ, λόγω της νομικής φύσης του, δεν απαιτεί την έκδοση ιδιαίτερης νομικής πράξης εφαρμογής από τα κράτη μέλη, δεσμεύοντας άμεσα τα κρατικά όργανα, τις δημόσιες αρχές και τα δικαστήρια, καθώς και όλα τα πρόσωπα, φυσικά και νομικά, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Εντούτοις, περιέχει αρκετές «ρήτρες ευελιξίας» και «ρήτρες ανοίγματος», αναγνωρίζοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να εξειδικεύσουν τους κανόνες του, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και να προσδιορίσουν τις περιστάσεις ειδικών καταστάσεων επεξεργασίας, μεταξύ άλλων τον ακριβέστερο καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι νόμιμη. Σε συμμόρφωση με τον ανωτέρω Κανονισμό θεσπίστηκε ο Ν. 4624/2019, ο οποίος

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

αντικατέστησε τον παλαιότερο Ν. 2472/1997. Περαιτέρω, ο εθνικός νομοθέτης αξιοποιεί την ευχέρεια που παρέχει ο ΓΚΠΔ ως προς την έκταση των εξαιρέσεων (άρθρο 23 παράγραφος 1), αλλά και ως προς τη ρύθμιση ειδικών περιπτώσεων επεξεργασίας, όπως η επεξεργασία των δεδομένων στο πλαίσιο της απασχόλησης ή για τους σκοπούς της ελευθερίας της έκφρασης και της δημοσιογραφικής έρευνας (άρθρο 28), για να εξειδικεύσει και να συμπληρώσει τις ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου, κατά τρόπο, ώστε να ενισχύει την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατ' επέκταση, και για λόγους ασφάλειας δικαίου, σαφήνειας και συνεκτικότητας των ρυθμίσεων, ο ν.2472/1997 (Α'50) για την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο οποίος ήταν γενικής εφαρμογής, καταργήθηκε με το Ν. 4624/2019, με την επιφύλαξη, ωστόσο, της διατήρησης σε ισχύ ορισμένων διατάξεών του. Εν τω μεταξύ, έχει αναγνωριστεί παγκοσμίως, ότι οι ρυθμίσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα λαμβάνει χώρα στο πεδίο προστασίας της ελευθερίας της γνώμης και της πληροφόρησης. Οι σχετικές παρεκκλίσεις πρέπει να προβλέπονται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, που εμπίπτουν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου, αλλά μόνον στο μέτρο που αυτές είναι αναγκαίες για τον συμβιβασμό του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή προς τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία της έκφρασης (βλ. αιτιολογική έκθεση Ν. 4624/2019, άρθρο 28). Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 4624/2019: «Στον βαθμό που είναι αναγκαίο να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

επιτρέπεται όταν: α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει τη ρητή συγκατάθεσή του, β) αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το ίδιο το υποκείμενο, γ) υπερέχει το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα της πληροφόρησης έναντι του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου, ιδίως για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος ή όταν αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δημοσίων προσώπων και δ) όταν περιορίζεται στο αναγκαίο μέτρο για την εξασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης και του δικαιώματος ενημέρωσης, ιδίως όταν αφορά ειδικών κατηγοριών δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και ποινικές διώξεις, καταδίκες και τα σχετικά με αυτές μέτρα ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα του υποκειμένου στην ιδιωτική και οικογενειακή του ζωή. 2. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς, και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης δεν εφαρμόζεται: α) το Κεφάλαιο II του ΓΚΠΔ «Αρχές», εκτός από το άρθρο 5, β) το Κεφάλαιο III του ΓΚΠΔ «Δικαιώματα του Υποκειμένου», γ) το Κεφάλαιο IV του ΓΚΠΔ «Υπεύθυνος επεξεργασίας και εκτελών την επεξεργασία», εκτός από τα άρθρα 28, 29 και 32, δ) το Κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ «Διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς», ε) το Κεφάλαιο VII του ΓΚΠΔ «Συνεργασία και συνεκτικότητα» και στ) το Κεφάλαιο IX του ΓΚΠΔ «Διατάξεις που αφορούν ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας». Αντίστοιχη είναι η προσέγγιση και από το ΔΕΕ, όσον αφορά ειδικότερα την έννοια του δημοσιογραφικού σκοπού. Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η σημασία που έχει η ελευθερία του λόγου εντός κάθε δημοκρατικής κοινωνίας, οι σχετικές έννοιες, μεταξύ των οποίων εκείνη του δημοσιογραφικού σκοπού, πρέπει να ερμηνεύονται ευρέως, καθώς και ότι οι εξαιρέσεις και οι παρεκκλίσεις που προέβλεπε το άρθρο 9 της

αφαιρέθηκε

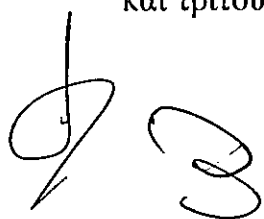

Οδηγίας 95/46, ισχύουν όχι μόνο για τις επιχειρήσεις μέσω μαζικής ενημερώσεως, αλλά και για κάθε άτομο που ασκεί δημοσιογραφική δραστηριότητα, ανεξάρτητα αν αυτό ασκεί κατ'επάγγελμα τη δημοσιογραφία, αρκεί δε ότι «δημοσιογραφικές δραστηριότητες» είναι αυτές που έχουν ως σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, απόψεων ή ιδεών, με οποιονδήποτε τρόπο (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 56, 58 και 61, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, Sergejs Buivids, C -345/17 (βλ. αιτιολογική έκθεση ο.π.).

Οι ενάγοντες εκθέτουν ότι, η πρώτη εξ αυτών τυγχάνει επιστημονικό σωματείο που εκπροσωπεί Έλληνες επιστήμονες φυσικής και συναφών κλάδων, ο δεύτερος, ο τρίτος και ο τέταρτος αποτελούν μέλη του Δ.Σ. του σωματείου και οι λοιποί μέλη του. Ότι, την 8^η Ιανουαρίου 2019 αναρτήθηκε στη διαδικτυακή ιστοσελίδα με τίτλο «ellinikafoaxes.gr», ιδιοκτησίας της πρώτης εναγόμενης - αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας, με την επωνυμία «Κέντρο Καταπολέμησης της παραπληροφόρησης», στην ειδικότερη στήλη 'SCAMS', ένα δημοσίευμα με τίτλο «Ο Πέτρος Ζωγράφος και η απάτη της παραγωγής ηλεκτρισμού από νερό», με συντάκτη τον δεύτερο εναγόμενο, με άκρως συκοφαντικό, δυσφημιστικό και εξυβριστικό περιεχόμενο, όπως παρατίθεται αυτούσιο στην αγωγή. Ότι, στην ίδια διαδικτυακή ιστοσελίδα αναρτήθηκε την 12^η Φεβρουαρίου 2019, ένα δημοσίευμα με τον άκρως παραπλανητικό τίτλο «Όταν η Ένωση Ελλήνων Φυσικών προωθεί ψευδοεπιστημονικό μυστικισμό», με συντάκτη τον τρίτο εναγόμενο, και άκρως συκοφαντικό και απαξιωτικό περιεχόμενο, όπως αυτούσιο παρατίθεται στην αγωγή, αναγνώσθηκε δε από απεριόριστο αριθμό αναγνωστών. Ότι, μετά ταύτα, οι ίδιοι (ενάγοντες) επέδωσαν στις 8-3-2019 στην πρώτη εναγόμενη, δύο εξώδικες γνωστοποιήσεις, με τις οποίες ζήτησαν από τους εναγόμενους να ανακαλέσουν τις ρητά υποδεικνύόμενες προσβλητικές και απαξιωτικές φράσεις που περιείχαν τα ως άνω δημοσιεύματα, επιφυλασσόμενοι, σε

αντίθετη περίπτωση, να προσφύγουν στα Δικαστήρια για την αναζήτηση αποζημίωσης από την προσβολή. Ότι, οι εναγόμενοι απάντησαν με την δημοσίευση ενός νέου άρθρου με τον τίτλο «Δύο εξώδικα της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών κατά των Ελληνικών Hoaxes» και συντάκτη τον δεύτερο εναγόμενο, όπως το περιεχόμενο αυτού παρατίθεται αυτούσιο στην αγωγή. Ότι οι εν λόγω εκτιθέμενες στην αγωγή αναφορές και ειδικότερα οι φράσεις που παρατίθενται ξεχωριστά για έκαστο των εναγόντων στο αγωγικό δικόγραφο, είναι εξόχως συκοφαντικές και προσβλητικές για την τιμή και την υπόληψή τους και έγιναν από τους εναγόμενους εσκεμμένα, με σκοπό να μειώσουν ηθικά το σωματείο και τα αναφερόμενα μέλη του ενώπιον των αναγνωστών της ιστοσελίδας. Ότι, πέραν τούτων, οι εναγόμενοι στις αναρτήσεις τους, δημοσίευσαν φωτογραφίες και βίντεο που απεικονίζουν τον τέταρτο, πέμπτο και έκτο εκ των εναγόντων, χωρίς την άδεια των τελευταίων, αλλά και φωτογραφικές αναρτήσεις του τέταρτου εξ αυτών από το διαδικτυακό μέσο «facebook», κατά παράβαση του νόμου για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων. Ότι, οι επίδικες δημοσιεύσεις είναι ακόμη και σήμερα αναρτημένες στην ιστοσελίδα της εναγομένης και επομένως, υφίσταται βάσιμος κίνδυνος νέας προσβολής. Με βάση το ιστορικό αυτό και ύστερα από παραδεκτή μετατροπή μέρους του αιτήματος της αγωγής τους, από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωσριστικό, με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου τους, που καταχωρίστηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά και με τις προτάσεις τους (άρθρα 224, 256 παρ. 1 περ. δ', 294, 295 παρ. 1 και 297 ΚΠολΔ), οι ενάγοντες ζητούν, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή: 1] Να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να άρουν την προσβολή και να καθαιρέσουν τα δύο δημοσιεύματα, καθώς και όλα τα σχετικά κείμενα, βίντεο, φωτογραφίες και διασυνδέσεις (links), και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους να καταδικασθούν ευθυνόμενοι εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή χρηματικής ποινής 10.000 €, καθώς και να απαγγελθεί σε βάρος των δεύτερου και τρίτου των εναγομένων προσωπική κράτηση, διάρκειας έως έξι (6) μηνών,

ΑΠΟΡΡΙΨΗ

2] Να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να παραλείπουν στην ιστοσελίδα κάθε μελλοντική προσβολή της προσωπικότητας και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εκάστου των εναγόντων, με απειλή χρηματικής ποινής 5.000 € και την απαγγελία προσωπικής κράτησης, διάρκειας δύο (2) μηνών σε βάρος των δεύτερου και τρίτου των εναγομένων, για κάθε μελλοντική παραβίαση σε βάρος ενός εκάστου των εναγόντων, 3] Να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι ευθυνόμενοι εις ολόκληρον, να τους καταβάλουν ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστησαν: α) το ποσό των 6.000 € στην πρώτη των εναγόντων και β) το ποσό των 3.000 € σε έκαστο των λοιπών, άπαντα τα ποσά νομιμότοκα από την επομένη της επίδοσης της αγωγής, 4] Να αναγνωρισθεί ότι, οι εναγόμενοι, ευθυνόμενοι εις ολόκληρον, υποχρεούνται να καταβάλουν ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστησαν από την επίδικη αδιοπρακτική συμπεριφορά: α) το ποσό των 194.000 € στην πρώτη των εναγόντων και β) το ποσό των 97.000 € σε έκαστο των λοιπών (εναγόντων), άπαντα τα ποσά νομιμότοκα από την επομένη της επίδοσης της αγωγής, 5} Να δημοσιευθεί η απόφαση που θα εκδοθεί αυτούσια στην ιστοσελίδα «www.ellinikahoaxes.gr», καθώς και περίληψη αυτής συντεταγμένη από τους ενάγοντες σε δύο καθημερινές εφημερίδες της Αθήνας με έξοδα των εναγομένων, εντός 15 ημερών από την επίδοση της απόφασης, με απειλή χρηματικής ποινής 2.000 € για κάθε ημέρα καθυστέρησης της δημοσίευσης, 6] Να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και 7] Να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην δικαστική τους δαπάνη.

Με το περιεχόμενο αυτό και τα αιτήματα, η αγωγή παραδεκτά και αρμοδίως καθ' ύλη και κατά τόπο εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρα 7, 9, 10, 18 παρ. 1 και 22 ΚΠολΔ), εκδικαζόμενη κατά την προκειμένη ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, κατά την οποία δικάζονται οι διαφορές που αφορούν σε προσβολές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρα 591 και 681Δ' ΚΠολΔ), ενώ ασκήθηκε σε χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών (βλ. υπ' αριθμ. 9.209 Β' /25-4-2019 έκθεση

επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Ιωάννη Απαραμάνη και τις υπ'αριθμ. 291B/20-5-2019 και 3.032^H/2-5-2019 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Εφετείο Αθηνών Παναγιώτη Γκότση), από την κοινοποίηση των δύο (2) από 8-3-2019 και 5-3-2019, αντίστοιχα, (υπ'αριθμ. 9.188B και 9.189B/8-3-2019 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Ιωάννη Απαραμάνη) προβλεπόμενων από την παράγραφο 5 του ν.1178/81 έγγραφων, εξωδίκων προσκλήσεων των εναγόντων προς την εναγομένη ιδιοκτήτρια του ιστότοπου και την άπρακτη πάροδο δεκαημέρου. Καθ'ο μέρος, όμως, η αγωγή επιχειρείται να θεμελιωθεί αναφορικά, με την αδικοπρακτική ευθύνη των εναγομένων, στην ειδικότερη βάση της συκοφαντικής δυσφήμισης, κρίνεται απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας. Τούτο διότι, οι ενάγοντες παραλείπουν να αναφέρουν το ενσυνείδητο ψεύδος των εναγομένων, ήτοι ότι αυτοί διέδωσαν τους αναφερόμενους στην αγωγή τους ψευδείς ισχυρισμούς εν γνώσει της αναλήθειάς τους και (παραλείπουν) να εξιστορήσουν ποια είναι τα, εν αντιθέσει με τους ψευδείς ισχυρισμούς, αληθινά περιστατικά, στοιχεία τα οποία κρίνονται αναγκαία, προκειμένου να κριθεί ο συκοφαντικός ή δυσφημιστικός χαρακτήρας των ένδικων δημοσιευμάτων και να διαταχθούν αποδείξεις επ'αυτού (ΓΠΙΑθ 1072/2011 Νόμος). Η αοριστία αυτής της αγωγής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη δεν μπορεί να διορθωθεί ούτε με τις προτάσεις, ήτοι δεν μπορεί ν' αναπληρωθούν περιστατικά, τα οποία είναι αναγκαία για την νομική θεμελίωση, την παραγωγή δηλαδή του αγωγικού δικαιώματος, τα οποία δε περιλαμβάνονται στην αγωγή, δεν μπορεί δηλαδή ν' αναπληρωθεί η νομική αοριστία (ΑΠ 216/2002 ΕλλΔντι 44.121. ΑΠ 1374/1904 ΕλλΔνη 37, 683), σε κάθε δε περίπτωση οι ενάγοντες εν προκειμένω, ουδόλως επεχείρησαν να συμπληρώσουν - εξειδικεύσουν τους αγωγικούς τους ισχυρισμούς με τις προτάσεις τους, παρά μόνο -απαράδέκτως- με την προσθήκη επί των προτάσεων. Αναφορικά δε με την πρώτη των εναγόντων, η υπό κρίση αγωγή κρίνεται απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω

ΑΠΕΛΕΓΧΗΘΗΚΕ

αοριστίας, επιπροσθέτως και διότι, το δικαίωμα επί της προσωπικότητας των νομικών προσώπων, πρέπει να αφορά επαγγελματικά συμφέροντα του νομικού προσώπου, η βλάβη δε πρέπει να έχει υλική υπόσταση, ενώ στην υπό κρίση περίπτωση, η πρώτη ενάγουσα, η οποία άλλωστε, είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματείο, δεν προσδιορίζει το εάν υπέστη κάποια επαγγελματική βλάβη, φέρουσα υλική υπόσταση. Τούτων δοθέντων, πρέπει η υπό κρίση αγωγή να απορριφθεί ως προς άπαντες τους εναγόντες ως προς τη βάση της συκοφαντικής δυσφήμισης (θα ερευνηθεί ως προς τη βάση της δυσφήμισης και της εξύβρισης) και ως προς την πρώτη των εναγόντων στο σύνολό της, ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας. Κατά τα λοιπά η αγωγή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1 μόνον του ν. 1178 της 14/16.7.1981, 57, 59, 299, 346, 914, 932 ΑΚ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 361 και 362 ΠΚ, καθώς και με τα άρθρα 2 παρ.2 Ν.2472/1997, το Κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΠΔ «Δικαιώματα του Υποκειμένου» σε συνδυασμό με το άρθρο 28 του Ν. 4624/2019, 68, 176, 191, 907 και 908 παρ. 1 εδ. α' περ. δ', 916, 947 ΚΠολΔ. Πέραν τούτων, ως ουσία αβάσιμο θα πρέπει να απορριφθεί το υπό στοιχ. 4 κονδύλιο της αγωγής, να αναγνωριστεί η υποχρέωση των εναγομένων να καταβάλουν σε έκαστο των ως άνω εναγόντων, το ποσό των 97.000 ευρώ, κατ'εφαρμογή του άρθρου 42 του Ν. 4640/2019, λόγω της μη καταβολής του αναλογούντος ως προς τα αντίστοιχα ποσά που το αποτελούν, τέλους δικαστικού ενσήμου. Η καταβολή αυτή κρίνεται αναγκαία, καθώς η μετατροπή του αιτήματος αυτού σε αναγνωριστικό, έλαβε χώρα με την κατάθεση προτάσεων, κατά την πρώτη συζήτηση της αγωγής, η οποία πραγματοποιήθηκε μετά την έναρξη της εφαρμογής του Ν. 4640/2019 (την 23-1-2020) και συνεπώς καταλαμβάνεται από την εφαρμογή του. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν. 4640/2019: «η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ΝΔ/τος 1544/1942 (Α' 189), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του Ν. 3994/2011 (Α' 165), το άρθρο 21 του Ν. 4055/2012 (Α' 51) και το άρθρο 33 του Ν. 4446/2016 (Α' 240), αντικαθίσταται ως εξής: 3. Στο τέλος, που επιβάλλεται

κατά το άρθρο 2 του Ν. ΓΠΝ/1912, δεν υπόκεινται οι αναγνωριστικές αγωγές για όλες τις διαφορές που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων και των μονομελών πρωτοδικείων, καθώς και οι αγωγές για την εξάλειψη υποθήκης και προσημείωσης και εκείνες που αφορούν την ακύρωση πλειστηριασμού. 2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς αναγνωριστικές αγωγές, για τις οποίες η πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο διενεργείται μετά την 1η Ιανουαρίου 2020, καθώς και στις αγωγές που έχουν ασκηθεί ως καταψηφιστικές πριν από τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου, εφόσον έχουν ήδη μετατραπεί ή μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά τη δημοσίευσή του και εισαχθούν σε πρώτη συζήτηση μετά την ως άνω ημερομηνία». Εκ της διατάξεως αυτής καθίσταται σαφές, ότι στις εκκρεμείς ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου αναγνωριστικές αγωγές, είτε αυτές ασκήθηκαν εξ αρχής ως αναγνωριστικές, είτε ως καταψηφιστικές, που ετράπησαν ακολούθως σε αναγνωριστικές και εισήχθησαν προς συζήτηση μετά την 1η-01-2020, απαιτείται η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου κατ' άρθ. 2 του Ν. ΓΠΝ/1912. Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση, τα κονδύλια αυτά για τα οποία δεν καταβλήθηκε το δικαστικό ένσημο που τους αναλογεί, θα απορριφθούν ως ουσία αβάσιμα. Πέραν τούτων, έχει κατατεθεί το αναλογούν στο καταψηφιστικό αίτημα της αγωγής, και ειδικότερα αναφορικά με τα κονδύλια επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης που παρέμειναν αναγνωριστικά (υπό στοιχ. 3), τέλος δικαστικού ενσήμου (βλ. το με αριθμό 319570320950 0324 0095 ε παράβολο με τις από 27-1-2020 βεβαίωση πληρωμής του από την Εθνική Τράπεζα). Επομένως, η υπό κρίση αγωγή, κατά το μέρος της που κρίθηκε νόμιμη, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητα της. Οι εναγόμενοι αρνούνται αιτιολογημένα την αγωγή, αρνούνται ότι προσέβαλαν την προσωπικότητα των εναγόντων, πλήττουν τα αιτούμενα ποσά για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ως υπέρογκα και προβάλλουν τον ισχυρισμό, ότι οι ένδικες δημοσιεύσεις έλαβαν χώρα από δικαιολογημένο ενδιαφέρον ελεύθερης

ΠΕΡΕΧΘΗΚΕ

δημοσιογραφικής έκφρασης (άρθρο 367 ΠΚ), ενώ για τον ίδιο λόγο διατείνονται ότι, δεν υφίσταται παράνομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των εναγόντων.

Από την ένορκη κατάθεση του μάρτυρα των εναγόντων που εξετάστηκε ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου και περιέχεται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά, από τις υπ' αριθ. 699/2020, 701/2020 και 703/2020 ένορκες βεβαιώσεις, οι οποίες ελήφθησαν με πρωτοβουλία των εναγόντων ενώπιον της Ειρηνοδίκου Αθηνών, μετά από νομότυπη κατ'άρθρο 422 ΚΠολΔ κλήτευση των εναγομένων (βλ. υπ'αριθμ. 3879^Η/17-1-2020 στον αντίκλητο δικηγόρο των εναγομένων), από τις υπ'αριθμ. 731/20-1-2020 και 1.188/21-1-2020 ένορκες βεβαιώσεις, οι οποίες ελήφθησαν ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών Δημητρίου Αθανασίου και της συμβολαιογράφου Ηρακλείου Κρήτης Ειρήνης Γερακιανάκη, αντίστοιχα, έπειτα από νομότυπη κατ'άρθρο 422 ΚΠολΔ κλήτευση των εναγόντων (βλ. υπ'αριθμ. 4.508 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Αθηνών Ιουλίας -- Μιχαλίτσα Πιπίνη προς τον αντίκλητο δικηγόρο τους), σε συνδυασμό με τα έγγραφα που προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι, αποδείχθηκαν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα εξής: Οι ενάγοντες τυγχάνουν μέλη του επιστημονικού σωματείου με τον τίτλο «ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ» (Ε.Ε.Φ.), που ιδρύθηκε το έτος 1935 και εκπροσωπεί τους Έλληνες επιστήμονες της Φυσικής, των τεχνολογιών Φυσικής και άλλων σχετιζόμενων κλάδων, έχοντας αναπτύξει ευρεία επιστημονική και εκπαιδευτική δραστηριότητα. Ο δεύτερος των εναγόντων είναι αστροφυσικός και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σωματείου, μέλος του Σώματος Ομοτίμων Καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης, ενώ ο τρίτος των εναγόντων έχει τη θέση του Αντιπροέδρου του σωματείου και είναι παράλληλα καθηγητής Φυσικής στην Δημόσια Μέση Εκπαίδευση. Ο τέταρτος των εναγόντων είναι συνταξιούχος καθηγητής αστροφυσικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου

Αθηνών και μέλος του Δ.Σ. του σωματείου, ο πέμπτος των εναγόντων, μέλος του σωματείου είναι ηλεκτρονικός και η έκτη εξ αυτών κοινωνιολόγος – ηθοποιός και συγγραφέας βιβλίων. Η πρώτη εναγόμενη αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία είναι ιδιοκτήτρια του διαδικτυακού ενημερωτικού ιστότοπου – ιστοσελίδας «www.ellinikahoaxes.gr», και έχει ως καταστατικό σκοπό της, όπως αναγράφεται στο άρθρο 3 αυτού, την καταπολέμηση των ψευδών ειδήσεων και της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ειδικά την διαπίστωση και γνωστοποίηση στο κοινό τέτοιων περιπτώσεων. Στον διαδικτυακό ιστότοπο «www.ellinikahoaxes.gr», αρθρογραφούν συχνά οι εναγόμενοι, αφού τυγχάνουν διαχειριστές αυτού, οι οποίοι είναι μέλη της Ένωσης Δημοσιογράφων Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου Μακεδονίας. Τον Ιανουάριο του 2019 δημοσιεύθηκε στη διαδικτυακή ενημερωτική ιστοσελίδα των εναγομένων και συγκεκριμένα στη στήλη ‘SCAMS’, άρθρο συνταχθέν από τον δεύτερο εναγόμενο, με τίτλο «Ο Πέτρος Ζωγράφος και η απάτη της παραγωγής ηλεκτρισμού από νερό». Στο περιεχόμενό του αναφερόταν ότι: «Ο πέμπτος εναγόμενος, Πέτρος Ζωγράφος, έχει γίνει γνωστός μέσα από τις πολλές εμφανίσεις του στην τηλεόραση, ειδικά σε εκπομπές του Μάκη Τριανταφυλλόπουλου, αλλά και από άρθρα στο διαδίκτυο, όπου έχει παρουσιάσει μία «εφεύρεση» που είναι σε θέση να παράγει μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας, με τη χρήση νερού. Το ‘μηχάνημα’ ουσιαστικά αυτοτροφοδοτείται (εφόσον το ποτήρι νερό δουλεύει για έναν ολόκληρο μήνα), με αποτέλεσμα να μοιάζει με ένα είδος αεικίνητης γεννήτριας». Στη συνέχεια του άρθρου ο συντάκτης αναρωτιέται «Είναι, όμως, έτσι τα πράγματα;». Και ακολουθεί ο σχολιασμός της εφεύρεσης υπό τον τίτλο «ΨΕΥΔΟΕΠΙΣΤΗΜΗ» με ειδικές αναφορές του συντάκτη της στην διαδικασία της ηλεκτρόλυσης εν συγκρίσει με την λειτουργικότητα της νέας συσκευής, προκειμένου να αναδείξει την έλλειψη αξιοπιστίας της εφεύρεσης. Ειδικότερα αναφέρεται ότι: «Με απλά λόγια, ο κ. Ζωγράφος διαχωρίζει το νερό σε υδρογόνο και οξυγόνο, όχι χρησιμοποιώντας την κλασσική μέθοδο της

ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ

ηλεκτρολύσης, δηλαδή με την χρήση ρεύματος, αλλά με την χρήση συχνοτήτων, για να διασπάσει το μόριο του νερού σε υδρογόνο και οξυγόνο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμο. Ο κ. Ζωγράφος, όμως, φαίνεται να έχει λύσει το πρόβλημα της υψηλής κατανάλωσης ρεύματος, δημιουργώντας ουσιαστικά μία αεικίνητη γεννήτρια (perpetual motion machine). Τέτοιου είδους συσκευές υποτίθεται πως δεν απαιτούν κατανάλωση ενέργειας για να λειτουργήσουν, ή δαπανούν λιγότερη από αυτή που παράγουν και είναι αυτοτροφοδοτούμενες. Η ύπαρξη, όμως, μιας τέτοιας γεννήτριας, θα παραβίαζε το πρώτο (αρχή διατήρησης ενέργειας, δηλαδή ενέργεια μεταβιβάζεται και μετασχηματίζεται, αλλά δε δημιουργείται ούτε καταστρέφεται) και δεύτερο θερμοδυναμικό νόμο (κάθε θερμική μηχανή έχει απώλειες ενέργειας και για τη λειτουργία μιας ψυκτικής μηχανής απαιτείται καταβολή ενέργειας). Όλα τα ανωτέρω, εντάσσονται στην ψευδοεπιστήμη της «δωρεάν ενέργειας» και αφορά συσκευές που μπορούν να παράγουν μεγάλες ποσότητες ηλεκτρισμού, με λίγη ή καθόλου αρχική ενέργεια. Ουδείς έχει καταφέρει μέχρι σήμερα να παράγει μια τέτοια γεννήτρια. Αν και πολλοί έχουν ισχυριστεί ότι, το έχουν καταφέρει, κανένας μέχρι σήμερα δεν το έχει αποδείξει επιστημονικά». Παρακάτω, το άρθρο σε διάφορα σημεία του, συνοδεύεται από σχολιασμούς του αρθρογράφου, όπως «Η απάτη.. Όταν ο κ. Ζωγράφος παρουσίασε με μεγαλύτερη «λεπτομέρεια» τη γεννήτριά του (πάντα στην εκπομπή του Τριανταφυλλόπουλου), αποφάσισε να την αποσυναρμολογήσει.... Επομένως, είναι απολύτως αδύνατο το συγκεκριμένο κατασκευάσμα να είναι σε θέση να συγκρατήσει πίεση 20 bar», και «Χαρακτηριστικά παραθέτουμε το δελτίο τύπου της ΕΕΦ, η οποία δήθεν επιβεβαίωσε με “ειδική επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης” την αποτελεσματικότητα της “θαυματοργού μηχανής”, η οποία πλέον γνωρίζουμε ότι, δεν αποτελεί κάτι περισσότερο από απάτη». Αναφορικά με τον τρίτο των εναγόντων στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται: «ο κ. Φιλντίσης, Α Αντιπρόεδρος της ΕΕΦ μας κάλεσε στο τηλέφωνο και μας είπε ότι, στις εκπομπές του

Τριανταφυλλόπουλου που είχε παρευρεθεί ο ίδιος και άλλοι επιστήμονες, η γεννήτρια φαινόταν να δουλεύει, όπως ισχυριζόταν ο κ. Ζωγράφος. Ο τελευταίος, όμως, ουδέποτε αποκάλυψε τη συχνότητα και τα υλικά που χρησιμοποιούσε για να διασπάσει το νερό σε υδρογόνο και οξυγόνο. Μας τόνισε, επίσης, πως εκείνη την εποχή, είχαν καλέσει τον κο Ζωγράφο να παρουσιάσει τα ευρήματά του σε επιστημονικά συνέδρια και περιοδικά, προκειμένου να πιστοποιηθεί η αξία τους, κάτι που μέχρι σήμερα δεν το έχει κάνει. Για αυτό το λόγο, αποφάσισε να αποστασιοποιηθεί από τον κο Ζωγράφο. Όσον αφορά την παραπάνω επιστολή με θέμα 'Αξιολόγηση της εφεύρεσης της ομάδας του Πέτρου Ζωγράφου', παραδέχτηκε ότι, συντάχθηκε επηρεασμένη από κλίμα ευφορίας που επικρατούσε εκείνη την περίοδο. Το παράδοξο, όμως, είναι πως, όταν ο κ. Ζωγράφος περιδιάβαινε τις εκπομπές του κ. Μάκη Τριανταφυλλόπουλου, ο κ. Φιλντίσης της ΕΕΦ δήλωνε ξεκάθαρα πως..''έχουμε αποδεχτεί όλη αυτή τη διαδικασία, την έχουμε κατοχυρώσει επιστημονικά..''». Το εν λόγω άρθρο περιείχε και πλήθος σχολίων, όπως: «ο κρυφός πάτος», «το άκρον άωτον της κοροϊδίας», «το βίντεο της απάτης», «η λειτουργία της συσκευής αντιβαίνει στους κανόνες της φυσικής», «η υποτιθέμενη έρευνα», «η γκάφα του Πέτρου Ζωγράφου με τη συσκευή που παράγει ενέργεια από τη βαρύτητα», «η παραγωγή ενέργειας μέσω νερού με τη μέθοδο του κου Ζωγράφου ανήκει αποκλειστικά στον χώρο της ψευδοεπιστήμης». Καταλήγει δε στο εξής ''Συμπέρασμα'': «Ο ισχυρισμός του κ. Ζωγράφου περί κατασκευής ''αικίνητης'' γεννήτριας που παράγει ρεύμα από νερό, θα μπορούσε να είναι η ανακάλυψη του αιώνα. Δυστυχώς, όμως, για αυτόν (αλλά και για την Ένωση Ελλήνων Φυσικών), κάποιοι άλλοι ισχυρίστηκαν ότι, το έτυχαν στο παρελθόν, αλλά δεν παρουσίασαν ποτέ τα επιστημονικά τους ευρήματα. Η ''εφεύρεση'' του Πέτρου Ζωγράφου, δεν έχει υποβληθεί (και ούτε πρόκειται) στη βάση του peer review, δηλαδή της επιβεβαίωσης από ομότιμους επιστήμονες, σε ελεγχόμενες εργαστηριακές συνθήκες. Οι παρουσιάσεις σε τηλεοπτικές εκπομπές και σε βιντεάκια στο

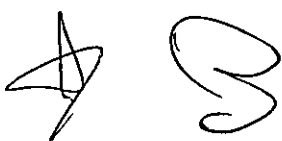
ΤΕΛΕΩΘΗΚΕ

02 8

Υtube, δεν συνιστούν επιστημονική επιβεβαίωση. Το ίδιο ισχύει και για τις καταχωρήσεις πατεντών. Όπως συνηθίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις, το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών περί "εφεύρεσης", πέφτει αποκλειστικά στις πλάτες του κ. Ζωγράφου και της ΕΕΦ. Μέχρι αυτοί να αποδειχθούν σε επιστημονικό περιβάλλον, μιας και η λειτουργία τους παραβιάζει θεμελιώδεις νόμους της Φυσικής, η παραγωγή ενέργειας μέσω νερού με τη μέθοδο του κ. Ζωγράφου, ανήκει αποκλειστικά στον χώρο της ψευδοεπιστήμης...». Πέραν του ανωτέρω άρθρου, στις 12 Φεβρουαρίου 2019 ακολούθησε και δεύτερη ανάρτηση στον ίδιο διαδικτυακό ιστότοπο, με συντάκτη τον δεύτερο εναγόμενο και τον τίτλο «Όταν η Ένωση Ελλήνων Φυσικών προωθεί ψευδοεπιστημονικό μυστικισμό». Στο περιεχόμενο του άρθρου αυτού αναφέρονται τα κάτωθι: «Η περίπτωση της κας Τσαρούχα και της κβαντικής ηθοποιίας. Πρόσφατα η Ένωση Ελλήνων Φυσικών (ΕΕΦ) εξέδωσε το βιβλίο "ΠΑΔ ΜΕΘΟΔΟΣ – Ο Συμπαντικός ηθοποιός. Άπειρες ζωές. Άπειροι χαρακτήρες. Άπειρα frames" της κας Μαρίας Τσαρούχα, οι σπουδές της οποίας αφορούν την κοινωνιολογία και το θέατρο. Οι κ.κ. Ευστράτιος Θεοδοσίου και Παναγιώτης Φιλντίσης, αντίστοιχα, πρόεδρος και αντιπρόεδρος της ΕΕΦ, προλογίζοντας το βιβλίο αναφέρουν: "Στο πρόσωπό της, στη μορφή της, διακρίνουμε μια έντονη διάθεση επικοινωνίας με τον κόσμο της Επιστήμης, με στόχο να δημιουργήσει διόδους που οδηγούν σε συμπαντικούς σχηματισμούς. Η συγγραφέας το πέτυχε. Πέτυχε να δομήσει μια πρωτότυπη θεωρία, που δίνει τη δυνατότητα, όλο αυτό το γήινο σύστημα από άτομα, ιδέες, αναζητήσεις, να προσλαμβάνει σκέψεις, νέες θέσεις, διαπεραστικές μεθόδους, φθάνοντας στο σημείο της επικοινωνίας των ψυχών τους". Τα παραπάνω μάλλον ακούγονται παράξενα για ένα βιβλίο που κατά την έκδοσή του είχε τοποθετηθεί στην κατηγορία "επιστημονικά βιβλία" της ΕΕΦ (πλέον άλλαξε). [Ακολουθεί κατάλογος εκδόσεων]. Και ακούγονται όλο και πιο παράξενα όσο περισσότερο εξετάζουμε το βιβλίο. Για παράδειγμα: "Οραμάτισου τον εαυτό σου και όλους τους χαρακτήρες μέσα σε μια χρυσή μπάλα που πάλλεται σαν

καρδιά. Διαλογίσου για εσωτερική ενόραση είναι γνώση. Χρησιμοποίησε το ένστικτό σου έναντι της λογικής.. Διαλογισμός DNA (DNAmeditation)..Μείνε σε άνετη θέση με τα μάτια σου ανοικτά...Chakras λίγα λόγια: Στο σώμα σου ρέει ένας ποταμός.. Τα Chakras ρυθμίζουν την ζωτική λειτουργία των σημαντικών οργάνων του σώματός σου. ..Οι παραπάνω αναφορές αποτελούν κλασσικά παραδείγματα ψευδοεπιστημονικού λόγου: διαρκής επίκληση σε μία αόριστη μα θαυματουργή «ενέργεια», η οποία χρησιμοποιείται με μια σημασία εντελώς διαφορετική από αυτής των θετικών επιστημών, ενώ τα υποκειμενικά αισθήματα αντικαθιστούν τις αποδείξεις...Τον μεγαλύτερο προβληματισμό δημιουργούν οι ιατρικοί ισχυρισμοί του τελευταίου αποσπάσματος, που είναι οι πλέον ανυπόστατοι (για παράδειγμα αντίστοιχους ισχυρισμούς για την χρήση των μεσημβρινών κάνει και ο βελονισμός, αλλά τα πειράματα κατά κανόνα βρίσκουν ότι, τα σημεία τοποθέτησης των βελόνων δεν παίζουν ρόλο, το αναμενόμενο εύρημα από την ανυπαρξία αυτών των "αόρατων" περιοχών..Οι ψευδοεπιστημονικές αναφορές της κας Τσαρούχα, όμως, δεν σταματούν εδώ. Μεταξύ, άλλων, παρουσιάζει ως «ασύλληπτο άνθρωπο» τον εκτεθειμένο ως τσαρλατάνο Ντίπακ Τσόπρα και συστήνεται ως 'γνήσια Καρκίνος.. Προβληματισμό δημιουργεί και η αναφορά στη συλλογιστική της ΕΕΦ: " η μεγάλη επιτυχία της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών τα τελευταία χρόνια και αυτό που προσπαθεί να κάνει και το πετυχαίνει, είναι ότι, πλέον έχει συνδέσει και συνθέσει όλα τα γνωστικά πεδία, ό, τι υπάρχει. Δηλαδή μέσα σε ένα τραπέζι κάθεται, ένας καλλιτέχνης, ένας επιστήμονας, ένας γιατρός, ένα μέντιουμ, δηλαδή ένα meltingspot, μία σύνθεση μυαλών και ανθρώπων και όλοι μαζί δημιουργούμε και αυτό είναι το εξαιρετικό". Αναμενόμενα λοιπόν, η κα Τσαρούχα σε συνέντευξή της εμφανίζεται και μέλος της ΕΕΦ, παρότι, όπως είπαμε και προηγουμένως, οι σπουδές της δεν έχουν σχέση με τον χώρο της Φυσικής...». Και το δεύτερο δημοσίευμα συνοδευόταν με φωτογραφίες και βίντεο που περιέχουν το πρόσωπο της έκτης των εναγόντων, ενώ στο τέλος του άρθρου παρατίθεται μία δημοσίευση του τέταρτου των εναγόντων κ.

ΛΕΠΗΘΗΚΕ

Ξενοφώντος Μουσά από τον προσωπικό του λογαριασμό στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης facebook, συνοδευόμενη από φωτογραφία που είχε αναρτήσει ο ίδιος στο εν λόγω μέσο με το ακόλουθο περιεχόμενο «Επειδή βλέπω πολλή απιασιοδοξία. Έμαθα από πολύ σημαντικό μοναδικό και ειδικό επιστήμονα ότι το DNA των Ελλήνων έχει μια αναπάντεχη και πολύ καλή ιδιότητα.Στις επιμιξίες όχι μόνο διατηρείται καλά χαρακτηριστικά του, αλλά παίρνει και τα καλύτερα χαρακτηριστικά των επιμιξιών.Σας κοινοποιώ αυτή τη γνώση. Αυτό σημαίνει ότι, οι Έλληνες δεν θα πεθάνουν ποτέ». Παράλληλα με την παράθεση της ανάρτησης του τέταρτου των εναγόντων στο άρθρο του, ο τρίτος εναγόμενος σχολιάζει «Ωστόσο, παρά τα πολλαπλά αιτήματα να παραθέσει κάποια παραπομπή ή έστω το όνομα του επιστήμονα που επικαλείται, δεν το έκανε. ..Αντίθετα, η ίδια η μελέτη, ερευνώντας την αρχαία καταγωγή των αρχαίων Ελλήνων μέσω της επιμειξίας αρχαιότερων φυλών, βασίζεται στην θεμελιώδη παραδοχή της γενετικής περί τυχαίας μίξης του DNA...Συνεπώς, ο ισχυρισμός του κου Μουσά είναι θεμελιωδώς εσφαλμένος». Από τις ανωτέρω αναρτήσεις των εναγομένων δεν προκύπτει ότι, διαδόθηκαν από αυτούς γεγονότα ή ισχυρισμοί, οι οποίοι ήταν πρόσφοροι να πλήξουν την τιμή και την υπόληψη του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου των εναγόντων. Ήτοι, δεν συνιστά δυσφημιστικό ισχυρισμό η απλή περιγραφή της αντίδρασης του τρίτου των εναγόντων, ως μέλος ενός επιστημονικού σωματείου, αναφορικά με την επιστημονική εφεύρεση του πέμπτου εξ αυτών, χωρίς η μεταφορά αυτή να έχει γίνει με τρόπο αλλοιωμένο από τον αρθρογράφο, αναφορικά δε με τον τέταρτο των εναγόντων, ο σχολιασμός «ο ισχυρισμός του κου Μουσά είναι θεμελιωδώς εσφαλμένος», δεν συνιστά γεγονός, αλλά αξιολογική κρίση, η οποία έχει διατυπωθεί με κόσμιο λόγο από τον αρθρογράφο. Ομοίως, μόνη η παράθεση σε φωτογραφία του από 28 Ιανουαρίου 2016 εγγράφου της ΕΕΦ με την υπογραφή του δεύτερου ενάγοντος, δεν συνιστά δυσφημιστικό της προσωπικότητάς του γεγονός, αφού ο ίδιος ως συντάκτης του εγγράφου υιοθετεί το περιεχόμενό του, το οποίο αποτελεί επιστημονικό κείμενο, ενώ δεν

είχε αποκλειστεί η πρόσβαση στο ευρύ κοινό, ώστε να απαγορεύεται η χρήση του από τους εναγομένους. Ωστόσο, το πρώτο επίδικο δημοσίευμα περιέχει ισχυρισμούς που δύναται να βλάψουν την τιμή και την υπόληψη του πέμπτου των εναγόντων, αφού σε αυτό γίνεται αναλυτική περιγραφή της εφεύρεσης του τελευταίου, ακολουθούμενη από σχολιασμούς όπως : «η απάτη της παραγωγής ηλεκτρισμού από νερό», «η παραγωγή ενέργειας μέσω νερού με τη μέθοδο του κ. Ζωγράφου, ανήκει αποκλειστικά στον χώρο της ψευδοεπιστήμης», «το άκρον άωτον της κοροϊδίας», «η απάτη», «ο κρυφός πάτος», κατά τρόπο που καταδεικνύεται με το άρθρο αυτό ότι, ο εν λόγω εφευρέτης παρουσίασε στο ευρύ κοινό μία συσκευή που αντίκειται στους κανόνες της φυσικής επιστήμης και συνεπώς, συνιστά απάτη. Με τον τρόπο αυτό πλήττεται η προσωπικότητα του εν λόγω επιτιθέμενου διαδίκου, κατά την έκφανση της επαγγελματικής του ιδιότητας, η οποία παρουσιάζεται να έχει παραπλανητική προς το κοινό δραστηριότητα. Ομοίως, δυσφημιστικές αναφορές παρουσιάζονται και στο δεύτερο δημοσίευμα ως προς την έκτη των εναγόντων, Μαρία Τσαρούχα, καθότι, ο σχολιασμός «οι ψευδοεπιστημονικές αναφορές της κας Τσαρούχα..μας παρουσιάζει ως ασύλληπτο άνθρωπο τον εκτεθειμένο ως τσαρλατάνο...» σε συνδυασμό με την παράθεση του περιεχομένου του βιβλίου της φέρουν δυσφημιστικό χαρακτήρα, ήτοι δύναται να πλήξουν την προσωπικότητα της τελευταίας, καθώς φέρουν το σύγγραμμά αυτής να περιέχει μυστικιστικές αναφορές αντίθετες με επιστημονικά δεδομένα. Το αντίθετο ισχύει, ήτοι δεν έχει δυσφημιστικό χαρακτήρα η φράση: «οι σπουδές της δεν έχουν σχέση με τον χώρο της Φυσικής», παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της τελευταίας, καθότι, δεν συνιστά τρώση του επαγγελματικού κύρους της ενάγουσας η μη ενασχόλησή της με την φυσική επιστήμη. Στο σημείο αυτό, οι εναγόμενοι, αμυνόμενοι κατά της αγωγής, ισχυρίζονται με τις προτάσεις, τους, ότι ο άδικος χαρακτήρας της πράξης τους αίρεται, γιατί τα με τα επίδικα άρθρα τους στόχευαν απλώς στην πληροφόρηση της κοινής γνώμης σε θέματα που άπτονται του δικαιολογημένου ενδιαφέροντός της. Από την

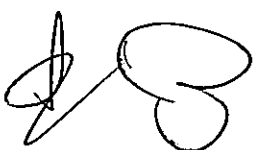
ΠΕΡΗΘΗΚΕ

επισκόπηση των επίμαχων δημοσιευμάτων, συνάγεται ότι, αυτά περιέχουν, κατά κύριο λόγο κριτική επί των επιστημονικών αναλύσεων του πέμπτου ενάγοντος, αλλά και του συγγραμματος της έκτης εξ αυτών, η οποία γίνεται με την παράθεση σαφών επιχειρημάτων που υποστηρίζουν την αντίθετη γνώμη των αρθρογράφων. Ως εκ τούτου, τα επίδικα δημοσιεύματα, κρίνεται ότι, περιέχουν κατά κύριο λόγο δυσμενείς κρίσεις για επιστημονική εργασία, που έγιναν από δικαιολογημένο ενδιαφέρον (άρθρο 367 παρ 1 ΠΚ), ενημέρωσης του αναγνωστικού κοινού επί θεμάτων που άπτονται του ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, ήτοι επί μίας επιστημονικής εφευρέσεως και ενός συγγραφικού έργου. Τα έργα αυτά, άλλωστε, είχαν διατεθεί στο ευρύ κοινό από τους ίδιους τους ενάγοντες, δια της παρουσιάσεως του πρώτου σε τηλεοπτικές εκπομπές και δια της εκδόσεως του δεύτερου, με αποτέλεσμα να αποτελέσουν αντικείμενα κριτικής. Οι φράσεις δε και οι οξείς χαρακτηρισμοί που χρησιμοποιήθηκαν από τους αρθρογράφους, όπως «απάτη» και «ψευδοεπιστημονικές αναφορές», κρίνονται επιτρεπτοί, καθώς κινούνται εντός των πλαισίων του επιστημονικού σχολιασμού και θέλουν να καταδείξουν στην μεν πρώτη περίπτωση (του πρώτου ενάγοντος), την αντίθεση της επίμαχης συσκευής στους κανόνες της φυσικής επιστήμης, όπως αυτοί (οι κανόνες) αναλύονται στο άρθρο και στην δεύτερη περίπτωση, ότι, κατά την άποψη, του αρθρογράφου, ο διαλογισμός και οι μη ιατρικές μέθοδοι τις οποίες αναλύει το συγγραφικό έργο της έκτης των εναγόντων, δεν εντάσσονται στον κλειστό χώρο των θετικών επιστημών. Η κριτική δε αυτή συνοδεύεται και από σωρεία επιχειρημάτων των αρθρογράφων που υποστηρίζουν τις ανωτέρω θέσεις τους. Σε κάθε περίπτωση, η κριτική που άσκησαν οι εν λόγω δημοσιογράφοι δεν κινείται πέραν των επιτρεπομένων ορίων δημοσιογραφικής δεοντολογίας, ούτε αποσκοπεί στην μείωση της προσωπικότητας των εναγόντων. Τούτο διότι, οι αρθρογράφοι με την χρήση φράσεων, όπως: «απάτη και ψευδοεπιστήμη», επιδιώκουν να υπερτονίσουν την επιχειρηματολογία τους και να προσδώσουν σε αυτήν ένα πιο καυστικό ύφος, κινώντας το ενδιαφέρον

του αναγνωστικού κοινού, χωρίς να επιδιώκουν με τον τρόπο αυτό την εξύβριση των δημιουργών τους. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα πραγματικά περιστατικά, δεν δύναται να θεμελιωθεί η τέλεση από τους εναγόμενους της αξιόποινης πράξης της δυσφημίσεως, αφού στην προκειμένη περίπτωση, ο άδικος χαρακτήρας της πράξης τους αίρεται κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 367 ΠΚ, το οποίο υπαγορεύει ότι, δεν συνιστούν άδικη πράξη οι δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επιστημονικές εργασίες, καθώς και αυτές που γίνονται από δικαιολογημένο ενδιαφέρον, αφού σε αντίθετη περίπτωση, θα κάμπτετο το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης και της παροχής πληροφοριών, και θα καθίστατο επιτρεπτός μόνον ο θετικός σχολιασμός τυχόν επιστημονικών, πνευματικών ή καλλιτεχνικών δημιουργιών. Τούτων δοθέντων και κατ' αποδοχή της σχετικής ένστασης των εναγομένων, η βάση της αγωγής που στηρίζεται στον δυσφημιστικό ή εξυβριστικό χαρακτήρα των δημοσιευμάτων κρίνεται απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη. _ Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την επισκόπησή του, το κείμενο του πρώτου δημοσιεύματος συνοδευόταν και από φωτογραφίες του πέμπτου των εναγόντων, οι οποίες είχαν ληφθεί από τη συμμετοχή του τελευταίου στην τηλεοπτική εκπομπή «Κίτρινος Τύπος» με παρουσιαστή τον Μάκη Τριανταφυλλόπουλο, όπως εμφανίζεται από τα διακριτικά του τίτλου της εκπομπής στο κάτωθι δεξί μέρος των φωτογραφιών. Οι φωτογραφίες αυτές απεικόνιζαν τον ως άνω επιθέμενο διάδικο, να περιγράφει την επίμαχη συσκευή - «εφεύρεση» στο τηλεοπτικό κοινό, ενώπιον του παρουσιαστή της εκπομπής, ενώ άλλες από αυτές περιείχαν κοντινές λήψεις της συσκευής με επισυναπτόμενο διάγραμμα επεξήγησης της λειτουργίας της. Η δημοσίευση των φωτογραφιών του ενάγοντος συνιστά επεξεργασία (απλών) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτά προστατεύονται από την διάταξη του άρθρου 2 του Ν. 2472/1997, όπως οι ορισμοί του άρθρου 2 εξακολουθούν να ισχύουν, παρά την κατάργησή του, με το Ν. 4624/2019 σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, υπό τη μορφή της επέμβασης σε αρχείο του

ΤΕΛΕΙΩΘΗΚΕ

υποκειμένου και της διάδοσης αυτών, η οποία έλαβε χώρα χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Ωστόσο, η ανωτέρω επεξεργασία ήταν ικανή, ως απολύτως αναγκαία υπό τις περιστάσεις να μεταφέρει το μήνυμα και να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της πληροφόρησης του κοινού και να συμβάλει στον δημόσιο διάλογο αναφορικά με το επίκαιρο θέμα της χρήσεως μίας νέας καινοτόμου επιστημονικής συσκευής, που παράγει ηλεκτρισμό από το νερό, της οποίας την παρουσία στο δημόσιο λόγο έθεσε ο ίδιος ο ενάγων, ο οποίος, άλλωστε, αποτελεί δημόσιο πρόσωπο, κατά την έννοια του άρθρου 7 του Ψηφίσματος με αριθμό 1165/26-6-1988 της κοινοβουλευτικής συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς διαδραματίζει επιρροή στη δημόσια ζωή, στον ειδικότερο επιστημονικό τομέα αυτής (Απόφαση με αριθμό 17/2008 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ΔιΜΕΕ 2008.124)]. Τούτο διότι, όπως ήδη αναφέρθηκε, οι επίμαχες φωτογραφίες, δεν απεικονίζουν τον ενάγοντα σε στιγμές του ιδιωτικού του βίου, αλλά έχουν ληφθεί κατά την ίδια την παρουσία της εφεύρεσής του στους τηλεθεατές εκπομπής και συνδέονται αποκλειστικά με την πληρέστερη παρουσίαση της εφεύρεσης αυτής. Συνεπώς, ο εναγόμενος δημοσιογράφος με την χρήση τους, ενήργησε εντός των ορίων του δικαιώματός του, χωρίς να υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο, προς το συμφέρον της ενημέρωσης της κοινής γνώμης, και χωρίς η εν λόγω παραβίαση να συνιστά υπέρμετρη επέμβαση στην ιδιωτική σφαίρα του ενάγοντος. Υπό τις ανωτέρω παραδοχές, η επέμβαση του Τύπου στην ιδιωτική ζωή του πέμπτου ενάγοντος, υπό την μορφή που εκτέθηκε, εμπίπτει στην προβλεπόμενη εξαίρεση του άρθρου 85(1) του ΓΚΠΔ (Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων) και του άρθρου 28(1) του Εθνικού Νόμου 4624/2019 και δεν συνιστά παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Πέραν του πρώτου και στο δεύτερο δημοσίευμα που αναρτήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2019 και συγκεκριμένα στην πρώτη σελίδα αυτού, παρατίθεται μία φωτογραφία της έκτης των εναγομένων, η οποία καλύπτεται με γραφικά που περιέχουν αριθμητικές εξισώσεις, καθώς και το

εξώφυλλο του βιβλίου της ανωτέρω συγγραφέως. Η παράθεση της φωτογραφίας της ενάγουσας, ομοίως, αποτελεί επεξεργασία απλών προσωπικών δεδομένων της, και έλαβε χώρα, χωρίς προηγούμενη συναίνεσή της ως υποκειμένου των δεδομένων. Η παράθεση αυτή, ωστόσο, πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της πληροφόρησης του κοινού και της πρόθεσης του δημοσιογράφου, στα πλαίσια της δικαιολογημένης δημοσιογραφικής κριτικής, να στηλιτεύσει τη σύνδεση ανάμεσα σε ένα καθαρά επιστημονικό σωματείο με ένα σύγγραμμα που περιείχε πιο πνευματιστικές - συμπαντικές αναζητήσεις. Η δημοσίευση της φωτογραφίας της ενάγουσας, η οποία δεν απεικονίζει αυτή στον ιδιωτικό της βίο, αλλά παραπέμπει σε μικρογραφία της μορφής του συγγραφέα που συνήθως, συναντάται στο οπισθόφυλλο του βιβλίου, προκειμένου να τον γνωρίσει το αναγνωστικό κοινό, ήταν ικανή, ως απολύτως αναγκαία και απαραίτητη υπό τις περιστάσεις να μεταφέρει το μήνυμα του αρθρογράφου, ήτοι την άποψή του ότι, η πιο θεωρητική προσέγγιση του σύμπαντος που πρεσβεύει τη εν λόγω συγγραφέας, δεν συνάδει με τις αυστηρά επιστημονικές προσεγγίσεις που πρέπει να έχει ένα σωματείο φυσικών επιστημόνων. Στα πλαίσια αυτά, ο εναγόμενος ενήργησε εντός των ορίων του δικαιώματός του, ήτοι της ελευθερίας έκφρασης και του τύπου προς εξυπηρέτηση δημοσιογραφικών σκοπών, δικαίωμα το οποίο υπερτερεί εν προκειμένω, εν συγκρίσει με το μέγεθος της προσβολής του δικαιώματος της ενάγουσας στην ιδιωτική της ζωή, σημειούμενου ότι, και η ίδια ως συγγραφέας μετέχει στον δημόσιο βίο της χώρας και ειδικότερα στον πνευματικό τομέα αυτής. Επομένως, και η κρίνόμενη περίπτωση κρίνεται, ότι εμπίπτει στην προβλεπόμενη εξαίρεση του άρθρου 85(1) του ΓΚΠΔ και του άρθρου 29 (1) του Εθνικού Νόμου, (Ν. 125(Ι)/2018) και δεν αποτελεί παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Στο ίδιο άρθρο προς το τέλος του, παρατίθεται μία ανάρτηση που είχε κάνει ο τέταρτος των εναγόντων κ. Ξενοφών Μουσάς στο δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», συνοδευόμενη από την φωτογραφία προφίλ του, η οποία εξήχθη από τον

ΓΕΠΡΩΤΗΚΕ

προσωπικό λογαριασμό του τελευταίου, με το ακόλουθο περιεχόμενο: «Επειδή βλέπω πολλή απαισιοδοξία. Έμαθα από πολύ σημαντικό μοναδικό και ειδικό επιστήμονα, ότι το DNA των Ελλήνων έχει μια αναπάντεχη και πολύ καλή ιδιότητα. Στις επιμειξίες, όχι μόνο διατηρεί τα καλά χαρακτηριστικά του, αλλά παίρνει και τα καλύτερα χαρακτηριστικά των επιμειξιών. Σας κοινοποιώ αυτή τη γνώση. Αυτό σημαίνει ότι, οι Έλληνες δεν θα πεθάνουν ποτέ». Κάτω από την ανάρτηση αυτή, την οποία αναμετέδωσε στο άρθρο του, ο τρίτος εναγόμενος σχολιάζει: «Ωστόσο, ο κ. Μουσάς, παρά τα πολλαπλά αιτήματα να παραθέσει κάποια παραπομπή ή έστω το όνομα του επιστήμονα που επικαλείται, δεν το έκανε. ..Αντίθετα, η ίδια η μελέτη, ερευνώντας την αρχαία καταγωγή των αρχαίων Ελλήνων μέσω της επιμειξίας αρχαιότερων φυλών, βασίζεται στην θεμελιώδη παραδοχή της γενετικής περί τυχαίας μίξης του DNA...Συνεπώς, ο ισχυρισμός του κου Μουσά είναι θεμελιωδώς εσφαλμένος». Η συμπεριληφθείσα στο επίδικο δημοσίευμα ανάρτηση του ενάγοντος, είχε καταχωρηθεί από τον ίδιο στο προφίλ του στον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης facebook στο διαδίκτυο, χωρίς κάποια ρύθμιση ιδιωτικότητας, είχε, δηλαδή, ήδη καταστεί γνωστή στο ευρύτατο κοινό και δη σε τρίτους, από τον ίδιο στα πλαίσια της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης του. Όπως άλλωστε, είναι γνωστό, από τους ορούς χρήσης του facebook θεσπίζεται τεκμήριο, ότι ο χρήστης επιθυμεί τη διάδοση των πληροφοριών και όχι, ότι επιθυμεί την προστασία τους, καθώς του δίνεται η δυνατότητα, εάν επιθυμεί περαιτέρω να περιορίσει τον κύκλο των προσώπων που έχουν πρόσβαση στο προφίλ του, στις φωτογραφίες του και γενικότερα στις αναρτήσεις του, να προβεί σε ρυθμίσεις ιδιωτικότητας και περιορισμού προσβάσεως στις πληροφορίες του. Στην προκειμένη περίπτωση, ο εναγόμενος δημοσιογράφος αναδημοσίευσε απόψεις που είχε δημόσια εκφράσει ο ενάγων, παράλληλα με την φωτογραφία προφίλ του τελευταίου σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης, η οποία και ήταν ήδη προσιτή στο ευρύ κοινό (φωτογραφία προφίλ), με πρόθεση (ο εναγόμενος) να στηλιτεύσει μία ανάλυση του ενάγοντος, η οποία δεν τεκμηριωνόταν σε

επιστημονικές αναφορές, προκειμένου να του ασκήσει δριμεία και εύλογη δημοσιογραφική κριτική, αναφορικά με το θέμα της μελέτης των επιμιξιών, ενόψει και της ιδιότητάς τούτου, ως μέλος ενός εθνικού επιστημονικού σωματείου, που μετέχει ενεργά τον δημόσιο πνευματικό βίο της χώρας και να σχολιάσει αυτές ως προς τη βασιμότητά τους, συμβάλλοντας στο δημόσιο διάλογο. Καθ'ο τρόπο, ο τρίτος εναγόμενος ενήργησε εντός των ορίων του δικαιώματός του, ήτοι της ελευθερίας έκφρασης και του τύπου προς το συμφέρον της ενημέρωσης της κοινής γνώμης, δικαίωμα το οποίο κρίνεται ότι υπερτερεί σε σχέση με το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής του ενάγοντος, σε σχέση και με το μέγεθος της προσβολής της τελευταίας, εντασσόμενου στις ίδιες ως άνω εξαιρέσεις του νόμου. Ο ισχυρισμός δε των εναγόντων, στο σημείο αυτό, ότι, οι εναγόμενοι με ψευδή στοιχεία επικαλούνται ότι, φέρουν τη δημοσιογραφική ιδιότητα, αλυσιτελώς προβάλλεται, αφού οι εξαιρέσεις του Κανονισμού και του εθνικού δικαίου για την ελευθερία της πληροφόρησης, εφαρμόζονται σε όλες τις δημοσιογραφικές δραστηριότητες, ήτοι ανεξάρτητα αν το πρόσωπο που τις παρέχει ασκεί κατ'επάγγελμα τη δημοσιογραφία, αρκεί δε αυτές («δημοσιογραφικές δραστηριότητες») να έχουν ως σκοπό την ανακοίνωση στο κοινό πληροφοριών, απόψεων ή ιδεών, με οποιονδήποτε τρόπο. Τέλος, όσον αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 57 και 59 ΑΚ, προϋπόθεση της οποίας αποτελεί ο παράνομος χαρακτήρας της προσβολής της προσωπικότητας και η υπαιτιότητα στο πρόσωπο του δράστη, πρέπει να σημειωθεί, ότι στην παρούσα περίπτωση δεν προέκυψε η συνδρομή περιστατικών που να θεμελιώνουν τις ως άνω προϋποθέσεις και συνεπώς, η επικαλούμενη από τους ενάγοντες οποιαδήποτε προσβολή της προσωπικότητας τους, δεν δημιουργεί αξίωση αποζημίωσης ή άλλης μορφής ικανοποίησης. Ως εκ τούτων και με δεδομένο, ότι συντρέχει εν προκειμένω, η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 28 παρ.2 Ν. 4624/2019 περίπτωση άρσεως του παρανόμου της δημοσιεύσεως αυτής, η ένδικη αγωγή πρέπει να απορριφθεί και ως προς την βάση της αυτή, αναφορικά με τους τέταρτο, πέμπτο και έκτο

ΕΠΗΡΕΑΣΤΗΚΕ

των εναγόντων, ως κατ' ουσίαν αβάσιμη. Τέλος, τα δικαστικά έξοδα των διαδικών πρέπει να συμψηφισθούν, ενόψει του δυσερμήνευτου των εφαρμοσθέντων κανόνων δικαίου (άρθρο 179 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

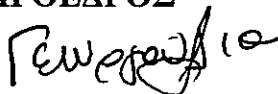
ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδικών.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αγωγή.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδικών.

ΚΡΙΘΗΚΕ και **ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ** στην Αθήνα την 1η Σεπτεμβρίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ στο ακροατήριό του στον ίδιο τόπο σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στις 1/12/2020 από άλλη σύνθεση αποτελούμενη από τους Κωνσταντίνα Γεωργούλια, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Χριστόφορο Λινό, Πρόεδρο Πρωτοδικών εκτελούντα χρέη Πρωτοδίκη και Ευδοξία Μαλέσιου, Πρωτοδίκη, λόγω μετάθεσης της Πρωτοδίκη Βασιλικής Κατσά.

ΔΕΛΗΘΗΚΕ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

